

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту наказу Міністерства енергетики України «Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства палива та енергетики України від 23 квітня 2009 року № 220»

I. Визначення проблеми

На сьогодні в Україні продовжують діяти інструменти державного регулювання господарської діяльності у сфері експорту та імпорту товарів, зокрема, ліцензування експорту нафти сирової українського походження та газу природного.

Процедура надання ліцензій суб'єктам підприємницької діяльності, які здійснюють експорт нафти сирової українського походження за кодом згідно з УКТЗЕД (2371a-14) 2709 00 90 00 та газу природного у газоподібному стані українського походження за кодом згідно з УКТЗЕД 2711 21 00 00 була розроблена на виконання пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2008 № 1123 «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та обсягів квот у 2009 році» та затверджена наказом Мінпаливенерго від 23.04.2009 № 220 «Про затвердження Порядку надання погодження для видачі ліцензій на здійснення експортних операцій з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами (договорами)», який було зареєстровано у Міністерстві юстиції України 20.05.2009 за № 439/16455.

З метою приведення нормативно-правових актів у відповідність до законодавства, у зв'язку зі втратою чинності закону України «Про Митний тариф України» (на підставі Закону № 674-IX від 04.06.2020, ВВР, 2020, № 42, ст.344) та на виконання доручення Першого віце-прем'єр-міністра України Юлії Свириденко від 13.02.2023 № 3277/1/1-23 до листа Мінекономіки від 02.02.2023 № 3622-06/4522-01 щодо протокольного рішення № 1 засідання Міжвідомчої робочої групи з питань прискореного перегляду інструментів державного регулювання господарської діяльності від 26.01.2023 Міненерго було розроблено проект наказу Міністерства енергетики України «Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства палива та енергетики України від 23 квітня 2009 року № 220» (далі – проект Наказу).

Експортні операції з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження можуть здійснюватися суб'єктами господарювання, що здійснюють діяльність з видобутку нафти сирової та газу природного на підставі спеціального дозволу на користування надрами, що видається Державною службою геології та надр України.

Станом на 01.09.2023 кількість суб'єктів господарювання, яким Держгеонадра видало згадані спеціальні дозволи, – 179.

Важливість проблеми полягає у неузгодженості діючого законодавства та впливу на важливу з точки зору енергетичної безпеки галузь економіки держави.

Необхідність прийняття регуляторного акта зумовлена також і тим, що наразі експортні операції з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами не ліцензуються.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

Проблема не може бути вирішена за допомогою ринкових механізмів, оскільки розв'язання проблеми потребує нормативно-правового врегулювання.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є підвищення рівня економічних свобод в Україні шляхом перегляду інструментів державного регулювання у відповідних сферах господарської діяльності (ліцензій, дозволів, результатів надання публічних (електронних публічних), зокрема адміністративних послуг), зокрема у сфері експорту нафти сирової та газу природного українського походження. Прийняття проекту Наказу дозволить забезпечити скасування вимоги отримання ліцензій на здійснення експортних операцій з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами (договорами).

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Прийняття проект наказу Міністерства енергетики України «Про визнання такого, що втратив чинність, наказ Міністерства палива та енергетики України від 23 квітня 2009 року № 220»	Прийняття проекту регуляторного акта підвищить рівень економічних свобод в Україні та забезпечить дерегуляцію у сфері експорту нафти сирової та газу природного українського походження шляхом скасування вимоги отримання ліцензій на здійснення експортних операцій з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами (договорами)
Альтернатива 2. Залишити існуючу ситуацію без змін	Залишення існуючої ситуації без змін призведе до того, що діюча норма нормативно-правового регулювання не буде приведена у відповідність до діючого законодавства, у зв'язку зі втратою чинності закону України «Про Митний тариф України».

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Втрати
Альтернатива 1	Дозволить забезпечити дерегуляцію у сфері експорту нафти сирової та газу природного українського походження шляхом скасування вимоги отримання суб'єктами господарювання ліцензій на здійснення експортних операцій з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами (договорами)	Втрати відсутні, оскільки наразі держава не несе додаткових витрат для отримання (оформлення) суб'єктами господарювання ліцензій для експортних операцій з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами на підставі того, що дані операції в даний час не ліцензуються
Альтернатива 2	Вигоди відсутні. Положення діючого законодавства залишатимуться неузгодженими, оскільки наразі експортні операції з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами не ліцензуються.	Не забезпечить дерегуляцію у сфері експорту нафти сирової та газу природного українського походження та приведення у відповідність до діючого законодавства України

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Втрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні	Втрати відсутні
Альтернатива 2	Вигоди відсутні	Втрати відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання*

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	2	177	-	-	179
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	1,1	98,9	-	-	100

*Примітка: видобуток нафти і газового конденсату в Україні у 2021 році склав 2,4 млн. тонн., природного газу – 19,9 млрд.куб.м.

До суб'єктів господарювання віднесені підприємства, що здійснюють розробку родовищ вуглеводнів, видобуток яких у 2021 році склав:

великі – понад 400 тис. тонн/рік нафти і газового конденсату, або понад 1 млрд.куб.м/рік природного газу;
середні – до 400 тис. тонн/рік нафти і газового конденсату, або до 1 млрд.куб.м/рік природного газу.

Вид альтернативи	Вигоди	Втрати
Альтернатива 1	Прийняття проекту регуляторного акта забезпечить дерегуляцію у сфері експорту нафти сирової та газу природного українського походження та скасує вимогу отримання суб'єктами господарювання ліцензій на здійснення експортних операцій з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами (договорами)	Втрати відсутні, оскільки наразі суб'єкти господарювання не несуть додаткових витрат для отримання (оформлення) ліцензій для експортних операцій з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами на підставі того, що дані операції в даний час не ліцензуються
Альтернатива 2	Вигоди відсутні. Вимогами діючого наказу Мінпаливенерго від 23.04.2009 № 220 суб'єкти господарювання мають отримувати ліцензії на здійснення експортних операцій з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами (договорами)	Втрати відсутні, оскільки отримання (оформлення) суб'єктами господарювання ліцензій на здійснення експортних операцій з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами (договорами) наразі не здійснюється

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Витрати відсутні
Альтернатива 2	Витрати відсутні, оскільки наразі експортні операції з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами не ліцензуються

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
---	---	---

під час вирішення проблеми)		
Альтернатива 1	4	Цілі державного регулювання будуть досягнені повною мірою і дозволять забезпечити дерегуляцію у сфері експорту нафти сирої та газу природного українського походження
Альтернатива 2	1	Не дозволить досягти цілей державного регулювання та забезпечити відповідний рівень економічних свобод в Україні шляхом перегляду інструментів державного регулювання у відповідних сферах господарської діяльності

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Прийняття проекту регуляторного акта забезпечить дерегуляцію у сфері експорту нафти сирої та газу природного українського походження та скасує вимогу отримання суб'єктами господарювання ліцензій на здійснення експортних операцій з нафтою сирою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами (договорами)	Витрати відсутні, оскільки наразі суб'єкти господарювання не несуть додаткових витрат для отримання (оформлення) ліцензій для експортних операцій з нафтою сирою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами на підставі того, що дані операції в даний час не ліцензуються	Дозволить досягти цілі державного регулювання та забезпечити відповідний рівень економічних свобод в Україні шляхом перегляду інструментів державного регулювання у відповідних сферах господарської діяльності
Альтернатива 2	Вигоди відсутні. Положення діючого законодавства залишатимуться неузгодженими, оскільки наразі експортні операції з нафтою сирою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними	Витрати відсутні, оскільки оформлення державою та отримання суб'єктами господарювання ліцензій на здійснення експортних операцій з нафтою сирою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за	Не дозволить досягти цілей державного регулювання та забезпечити відповідний рівень економічних свобод в Україні шляхом перегляду інструментів державного регулювання у відповідних сферах

	контрактами не ліцензуються.	зовнішньоекономічними контрактами (договорами) наразі не здійснюється	господарської діяльності
--	------------------------------	---	--------------------------

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Забезпечить дерегуляцію у сфері експорту нафти сирової та газу природного українського походження, забезпечить підвищення рівня економічних свобод в Україні та скасує вимогу отримання суб'єктами господарювання ліцензій на здійснення експортних операцій з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами (договорами)	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта не передбачається
Альтернатива 2	Причини відмови від альтернативи: – не дозволить досягти цілей державного регулювання; – не забезпечить підвищення рівня економічних свобод в Україні; – не забезпечить перегляд інструментів державного регулювання у відповідних сферах господарської діяльності; – не забезпечить приведення у відповідність до діючого законодавства	Ризик зовнішніх чинників на дію альтернативи не передбачається

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання проблеми, є прийняття проєкту регуляторного акта, що в свою чергу забезпечить приведення нормативноправових актів у відповідність до законодавства України.

Заходи, які мають здійснити органи державної влади та місцевого самоврядування для впровадження цього регуляторного акта:

забезпечити інформування громадськості про вимоги проєкту регуляторного акта шляхом його оприлюднення в мережі Інтернет – на офіційному вебсайті Міністерства енергетики України;

здійснити погодження проєкту регуляторного акта заінтересованими центральними органами виконавчої влади та подати його для державної реєстрації до Міністерства юстиції України.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта наведено у додатку.

Тест малого підприємництва (М-тест) не проводився, оскільки питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання не перевищує 10 відсотків.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Строк дії регуляторного акта не обмежується у часі, що дасть можливість досягти цілей державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозні показники результативності регуляторного акта:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з виконанням акта – не передбачається, оскільки оформлення державою та отримання суб'єктами господарювання ліцензій на здійснення експортних операцій з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами (договорами) наразі не здійснюється;

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта – 79;

кількість оформлених ліцензій на здійснення експортних операцій з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами (договорами);

розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта, залишились не змінними;

рівень інформованості суб'єктів господарювання – високий.

охоплення аудиторії: скасування необхідності отримання суб'єктами господарювання ліцензій на здійснення експортних операцій з нафтою сировою українського походження та газу природного у газоподібному стані українського походження за зовнішньоекономічними контрактами (договорами);

Проект регуляторного акта та відповідний аналіз регуляторного впливу оприлюднено на офіційному веб-сайті Міністерства енергетики України в мережі Інтернет <http://mev.gov.ua/>. Міністерство у межах компетенції надає необхідні

роз'яснення щодо застосування регуляторного акта, який буде опубліковано в засобах масової інформації після його прийняття.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься Міністерством енергетики України статистичним методом на основі аналізу показників результативності.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Базове відстеження регуляторного акта здійснюватиметься після набрання ним чинності шляхом аналізу статистичних даних, але не пізніше дня з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього регуляторного акта.

Повторне відстеження здійснюватиметься через рік з дня набрання чинності регуляторного акта.

Періодичні відстеження результативності будуть здійснюватися раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього регуляторного акта.

**Перший заступник
Міністра енергетики України**

Юрій ВЛАСЕНКО

« ____ » _____ 2023 р.

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	0,00	0,00
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0,00	0,00
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	0,00	0,00
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	0,00	0,00
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0,00	0,00
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	0,00	0,00
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0,00	0,00
8	Інше (уточнити), гривень	0,00	0,00
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	0,00	0,00
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	179	179
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	0,00	0,00

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	0,00	0,00	0,00

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0,00	0,00

Вид витрат	Витрати на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	0,00	0,00	0,00	0,00

Вид витрат	Витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)	0,00	0,00	0,00	0,00

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	0,00	0,00	0,00	0,00

Продовження додатку

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	0,00	0,00	0,00

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	0,00	0,00
